

Табела 5.2. Спецификација предмета
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Основне академске студије социологије
Назив предмета: Друштво у 19. и 20. веку – структура, промене, свакодневица
Наставник/наставници: доц. др Ана К. Биршев
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Елементарна знања из социологије и историје стечена у средњој школи
Циљ предмета Циљ курса је да студентима пружи знања о различитим аспектима друштвене историје Европе и Балкана у 19. и 20. веку и оспособи их да друштвене појаве сагледају у историјској перспективи.
Исход предмета Предмет пружа студентима основна знања о историји европских друштава, која ће они моћи да употребе у даљем истраживању друштвено-историјских процеса на нивоу свакодневице, институционалном и/или макронивоу, као и у проучавању и развијању социолошких теорија система и промене. Након одслушаног курса, студенти би требало да добију основу за самосталан рад с историјском литературом и грађом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Курс је посвећен главним токовима друштвеног, привредног, културног и политичког развоја Европе, Балкана, и посебно Србије, у 19. и 20. веку. Нарочита пажња се поклања испитивању утицаја ширих структура и процеса на начин живота становништва, те на успостављање одређених друштвених односа. Кроз упоредну анализу историје европских и историје балканских друштава осветљава се њихова повезаност, док се истовремено откривају специфичности локалног и регионалног развоја. <i>Практична настава</i> Студенти имају прилику да се у склопу семинарских вежби упознају с историјом појединих друштава европског континента, а нарочито друштва Србије и њених суседа, кроз литературу о положају основних друштвених група, демографским кретањима, преобраћају села и града, политичким идејама, партијама и покретима, образовним и културним институцијама, уметности, породици, родним односима, здрављу, спорту, моди, доколици. Настава у оквиру вежби се заснива на интерпретацији и критичкој анализи историјских текстова и историјске грађе, те аргументованој расправи о могућим тумачењима историјских збивања и њиховој употреби у теоријске и истраживачке сврхе.
Литература Општа обавезна литература: Eric Hobsbawm, 1987. <i>Доба револуције. Европа 1789–1848</i> . Загреб: Школска књига : Стварност. (одабрани одељци) Eric Hobsbawm, 1989. <i>Доба капитала. 1848–1875</i> . Загреб: Школска књига: Стварност. (одабрани одељци) Eric Hobsbawm, 2002. <i>Доба екстрема. Историја Кратког двадесетог века 1914–1991</i> . Београд: Дерета. (одабрани одељци) Чедомир Попов, 2010. <i>Грађанска Европа (1770–1914). Основи европске историје XIX века (1770–1815)</i> . Београд: Завод за уџбенике. (одабрани одељци) Чедомир Попов, 2010. <i>Грађанска Европа (1770–1914). Политичка историја Европе (1815–1871)</i> . Београд: Завод за уџбенике. (одабрани одељци) Чедомир Попов, 2010. <i>Грађанска Европа (1770–1914). Друштвена и политичка историја Европе (1871–1914)</i> . Београд: Завод за уџбенике. (одабрани одељци) Мари-Жанин Чалић, 2004. <i>Социјална историја Србије (1804–1941)</i> . Београд: Клио. (одабрани одељци) Мари-Жанин Чалић, 2013. <i>Историја Југославије у 20. веку</i> . Београд: Клио. (одабрани одељци)

Холм Зундхаусен, 2008. *Историја Србије: од 19. до 21. века*. Београд: Клио. (одабрани одељци)

Андреј Митровић, 1974. *Време нетрпељивих. Политичка историја великих држава Европе 1919–1939*. Београд: Српска књижевна задруга. (одабрани одељци)

Бранко Петрановић, 1980. *Историја Југославије 1918–1978*. Београд: Нолит. (одабрани одељци)

Оливера Милосављевић, 2006. *Потиснута истина. Колаборација у Србији 1941–1944*. Београд: Хелсиншки одбор за људска права у Србији. (одабрани одељци)

Општа допунска литература (одабрана поглавља):

Ерик Хобсбаум, 2003. *О историји*. Београд: Откровење.

Питер Берк. 2002. *Историја и друштвена теорија*. Београд: Equilibrium

Павле Миленковић. 2016. *Школа Анала: Између историографије и социологије*. Novi Sad: Mediterran Publishing.

Мишел Вовел, 2006. *Човек доба просвећености*. Београд: Клио.

Фридрих Енгелс, 2018. *Положај радничке класе у Енглеској*. Нови Сад: Mediterran / 1977, Београд : Просвета : БИГЗ..

Карл Маркс, 2011. *18. Бример Луја Бонапарте*. Београд: Службени гласник / *Осамнаести бример Луја Бонапарте*. Београд : Просвета : БИГЗ.

Charles Tilly, Louise Tilly, Richard Tilly. 2002. *Бунтовно стољеће 1830–1930*. Загреб: Наклада Јесенски и Турк.

Ерик Хобсбом, Теренс Рејнцер (ур.). 2011. *Измишљање традиције*. Београд: Библиотека XX век.

Жак Дига, 2007. *Културни живот у Европи на прелазу из 19. у 20. век*. Београд: Клио.

Иван Т. Беренд, 2009. *Економска историја Европе у XX веку*. Београд: Архипелаг.

Марко Поповић, Мирослав Тимотијевић, Милан Ристовић, 2011. *Историја приватног живота у Срба – од средњег века до савременог доба*. Београд: Клио.

Светозар Марковић, 1965. *Србија на Истоку у: Сабрани списи*. Београд: Култура.

Јелена Н. Пешић, 2017. *Промена вредносних оријентација у постсоцијалистичким друштвима Србије и Хрватске. Политички и економски либерализам*. Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања.

Дубравка Стојановић, 2012. *Калдрма и асфалт. Урбанизација и европеизација Београда 1890–1914*. Београд: Удружење за друштвену историју.

Неда Божиновић, 1996. *Женско питање у Србији у XIX и XX веку*. Београд: „Двадесетчетврта“ : „Жене у црном“.

Vera St. Erlich, 1971. *Југословенска породица у трансформацији. Студија у три стотине села*. Загреб: Институт за књижевност, Филозофски факултет – Загреб.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x3	Практична настава: 15x2	
Методe извођења наставе			
Предавања, семинарска излагања, дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	45
колоквијум-и	25	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

